

2016-08-31
Dnr 1.1:0272/16

Finansdepartementet
Socialdepartementet

Underlag från Barnombudsmannen för Sveriges genomförande av Agenda 2030

(dnr Fi2016/01355/SFÖ (delvis))

Inledning

Barnombudsmannen har fått i uppdrag att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030.

I bilaga 1 finns i enlighet med den mall som bilades för uppdraget redovisat hur Barnombudsmannen uppskattar att vårt arbete kan bidra till Sveriges genomförande av Agenda 2030 utifrån de mål som Barnombudsmannen har för sitt arbete fram till 2020.

Med detta brev vill vi även beskriva mer i detalj hur vi ser att vårt arbete bidrar till genomförandet av Agenda 2030 och var vi också ser att Barnombudsmannen kan ha en aktiv roll.

Barnombudsmannens bidrag till de olika målen i Agenda 2030

Som tydliggörs i bilaga 1 anser Barnombudsmannen att vårt arbete kan bidra till många av målen och delmålen som är antagna inom Agenda 2030. I matrisen har vi skrivit in de mål vi har för vårt arbete fram till år 2020. Utifrån dessa mål kan vi se att vi kan bidra till stora delar av mål 1, 3-5,10-11 och 16 samt till vissa delmål under mål 2, 8, 9, 12, 13 och 17 i Agenda 2030.

Beroende på vilket fokus Barnombudsmannen kommer att ha mellan 2020 och 2030 kan det vara möjligt att myndigheten kan bidra till fler mål inom Agenda 2030 än idag. Agenda 2030 kommer att ha en naturlig plats i myndighetens framtida planeringsarbete, såväl inför vår ettåriga planering som i vår långsiktiga planering.

Arbetet med att säkerställa att FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) efterlevs fullt ut på alla nivåer i Sverige kommer starkt att bidra till uppfyllnaden av flertalet mål inom Agenda 2030. Inte minst kommer många av de förslag som finns i SOU 2016:19 Barnkonventionen blir svensk lag, om de genomförs, bidra till detta.

Barnombudsmannens mandat är i stort begränsat till att arbeta inom Sveriges gränser. Indirekt kan Barnombudsmannen spela en roll internationellt genom att det arbete Barnombudsmannen genomför i Sverige kan användas som goda

Barnombudsmannen
Box 22106
104 22 Stockholm
Norr Mälärstrand 6
Telefon 08-692 29 50
Fax 08-654 62 77
www.barnombudsmannen.se

exempel för andra länder. Barnombudsmannen är också aktiv inom det europeiska nätverket för barnombud, ENOC, och genom detta kan vi sprida goda exempel från Sverige till andra europeiska länder samt dra lärdom av dessa.

Verktyg från Barnombudsmannen som kan användas för uppfyllnaden av Agenda 2030

Barnombudsmannen arbetar systematiskt med två metoder som vi tror kan ha stor betydelse för att, direkt eller indirekt, bidra till uppfyllnaden av Agenda 2030. Det är statistikverktyget Max18 och vår metod för att lyssna på barn och ta in deras kunskap och expertis, Unga Direkt.

På Max18 finns statistik¹ över barns levnadsvillkor på områden som regeringen anser vara centrala ur ett barnrättsperspektiv. En del av indikatorerna kan brytas ned på regional och lokal nivå.

Max18 innehåller redan idag mycket data om barn och ungas levnadsvillkor i Sverige, vilka kan användas för att se om Sverige går i rätt riktning när det gäller målen i Agenda 2030. Beroende på Barnombudsmannens, och till viss del regeringens, prioriteringar skulle Max18 kunna utvecklas med andra indikatorer än dem som finns idag, för att bättre kunna användas i arbetet med Agenda 2030.

Unga Direkt är en metod som Barnombudsmannen har utvecklat utifrån ett koncept från Forandringsfabrikken i Norge. Den bärande tanken är att barnen är experter på sin egen situation och utifrån denna kan dela med sig av erfarenheter och åsikter. Kärnan i metoden är att på allvar lyssna till vad barn och unga har att säga och låta dem tala till punkt utan att påverka med egna värderingar och åsikter.

Barnombudsmannen har redan börjat utbilda andra myndigheter samt kommuner och landsting i Unga Direkt för att lyssna på barn och ta deras åsikter i beaktande vid beslutsfattande. I SOU 2016:19 Barnkonventionen blir svensk lag föreslås också att Barnombudsmannen ska få ett särskilt uppdrag att genomföra ett kunskapslyft hos myndigheter och kommuner kring metoder att lyssna in barn.

Barnombudsmannen är av åsikten att det är helt nödvändigt för uppfyllnaden av Agenda 2030 att inkludera barn och unga i arbetet och lyssna på deras erfarenheter och ta deras åsikter i beaktande, helt i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen. För att detta ska kunna ske systematiskt och med hög kvalitet krävs det att alla myndigheter, kommuner och landsting ser över i vilka frågor det är väsentligt att lyssna på barn och tar fram en plan för hur detta ska ske, inklusive säkerställa att de personer som ska genomföra planen har relevant utbildning och att det finns tillräckligt med tid för att genomföra samtalen.

Tankar kring Sverige som vägvisarland (pathfinder) för att stoppa våld mot barn

Barnombudsmannen är positiv till att Sverige har tagit på sig att vara ett vägvisarland (pathfinder) inom det globala partnerskapet för att stoppa våld mot barn, som arbetar för att uppfylla de mål som rör detta område i Agenda 2030.

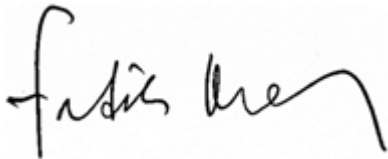
---

¹ Statistiken som visas på Max18 produceras av flera olika myndigheter. Statistiska Centralbyrån, SCB, samlar in och levererar all statistik som publiceras på Max18.

Barnombudsmannen ser gärna att vi har en aktiv roll i det arbete som inom partnerskapet ska genomföras i Sverige för att stoppa våld mot barn här. Inte minst hoppas vi att detta åtagande leder till att flera av de rekommendationer som vi har fört fram i olika årsrapporter som på olika sätt rör våld mot barn genomförs.

Barnombudsmannen vill också ta detta tillfälle i akt och understryka vikten av ett brett synsätt på termen våld mot barn. Enligt Barnombudsmannen ska detta begrepp inte enbart innefatta fysiskt våld mot barn, inklusive sexuellt våld, utan även psykiskt våld. Former av våld mot barn som inte får glömmas bort i en svensk kontext är till exempel trakasserier och kränkningar av barn i skolan och på nätet, vissa tvångsmetoder som används när barn befinner sig i samhällets vård, isolering i arrest och häkte, barn som upplever och bevittnar våld i nära relationer och barn som utsätts för våld i en hederskontext, inklusive barnäktenskap. Våld mot barn med funktionsnedsättningar bör särskilt uppmärksammas i detta arbete.

Vi ser fram emot en fortsatt dialog med regeringen om hur Barnombudsmannen på olika sätt kan bidra till att Sverige uppfyller målen i Agenda 2030.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Fredrik Malmberg', written in a cursive style.

Fredrik Malmberg
barnombudsman